

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 48 K
Félévre 24 K
Negyedévre 12 K
Egy hónapra 4 K
Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zépelva-utca 1. sz. Telefonszám: 21

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 58. szám.

Hétfő, március 11.

Az entente hadat üzen Oroszországnak.

Stockholm, márc. 11. A pétervári angol nagykövet személyzetével és a titkos angol misszió Pétervárról ideérkezett. A francia követet holnap vagy holnaputánra várják.

Egyik ideérkezett tagja a követségnek kijelentette, hogy már az összes entente diplomata testületek elhagyták Oroszországot, de nem attól való félelmükben, hogy a központi hatalmak esetleg megszállják Pétervárt vagy Oroszországot, hanem az elutazás oka, hogy az entente hadat üzen Oroszországnak. A hadüzenetet Japán fogja elintézni. Az angol diplomata még megjegyezte, hogy a központi hatalmak remélhetőleg éppúgy segítségére sietnek Oroszországnak, hogy a különbékét megmentésük, mint a veszélyeztetett Ukrajnának.

A pétervári állapotokról megjegyezte az angol diplomata, hogy Pétervárott naplemente után az utcán nem tanácsos járni, a lakosság nyomora az élelemhiány miatt leírhatatlan. Gurkó tábornokhoz hasonlóan Moszkvában meggyilkolták Ivanov tábornokot, aki egy ideig a főparancsnok volt az orosz hadseregnek.

Kerenszkij Lenin rejtette el, ami csak a kölesönosság jele Lenin részéről. Az első bolsevik puccs idején ugyanis Kerenszkij rejtette el Lenint a népdűhe elől.

Trockij utóda Csicserin.

Pétervár, márc. 11. A lapok megerősítik Trockij lemondását. Utódhelyettese Csicserin lett. Alexandrovics Mihály exnagyherceg, akit a cár lemondása után régenshercegnek jelöltek ki, majd letartóztatták, visszanyerte szabadságát.

Robert Cecil Németország terveiről.

London, március 11. (Reutter jelentés.) Sir Robert Cecil egy újságírónak a következő kijelentést tette: Engem nem lepne meg, ha Japán, tekintettel az eseményekre, a saját és a szövetségesek érdekében csapatokat mozgósítana, hogy megvédje Szibériát a germanizálástól. A magam részéről szívesen venném, ha Japán mint a szövetségesek megbízottja járna el. **Elképzelhetetlen, hogy milyen félelmetesen komoly dolog, hogy ha a németek átgázolhatnak Oroszországon.** Németország nem arra törekszik, hogy élelmiszert kapjon Ukrajnából, hanem hogy meghódítsa a világot. Elfoglalta a Balti tartományokat és a keleti tenger egész partvidékét, megszállja Odesszát, követeli hogy a Fekete-tenger kikötőit adják vissza Törökországnak. Új keleti vonalat szándékozik létesíteni a Kaukázuson és Perzsián keresztül. Terve, hogy Franciaországot megsemmisítse, meghiusult, most a Keletet akarja meghódítani. Németország bizonyára megkísérli Szibériába benyomulni. Jelentést kaptunk, hogy Szibériában a német hadifoglyokat szervezik, hogy egy porosz tábornokot küldtek oda. A német terv meghíusítására egyedül Japán képes. Reméli hogy a szövetségesek megbízzák Japánt az Oroszországnak nyújtandó segítségadással.

Ujabb 30 ezer tonna.

Berlin, márc. 11. Hivatalos. Egyik buvárhajónk az Ir-tenger bejárójának fényesen keresztül vitt támadásával **harmincezer tonna hajóteret megsemmisített**, közöttük egy tizezer tonnás amerikai szállítóhajót és a Calgarian nevű 15.515 tonnás angol segédcirkálót. Az utóbbi a megtorpedozás után elsüllyedt. Az egyik gőzös vontatókötélre vette, mire buvárhajónk a minden oldalról előresiető torpedózuzókkal nem törődve, még egyszer megtorpedozta a Calgariant.

A békeszerződés ratifikálása.

Bécs, márc. 11. Holnap jár le az a határidő, amelyet a békeszerződés ratifikálására és a ratifikált példányoknak berlini kicserélésére kikötöttek.

Szombaton jelentették Pétervárról, hogy a szovjetek a ratifikálás mellett döntöttek.

Finnország királyt kap?

Stockholm, márc. 11. A finn kormány Vilmos császárt megkérte, hogy legkisebbik fiát: Oszkár porosz herceget Finnország királyává koronáztassa.

A román árulás aktái.

Bécs, márc. 11. Az orosz kormány közli az 1916 aug. 17-én megkötött orosz-román szerződést, amely szerint Románia kötelezi magát, hogy a monarchiának aug. 18-ig megüzenni a háborút. A román hadsereg célja Erdélyen át Budapest lett volna. A szerződés az általános béke megkötéséig érvényes.

Alkalmatlanok újabb szemléje.

Budapest, márc. 11. Budapest székesfőváros falragaszokon közli, hogy az 1884. és az 1894—1899. évfolyambeli alkalmatlanok április 10-től 30-ig szemlére kötelesek menni. A bevonulásuk május 15-én lesz.

A politika hírei.

Wekerle és Vázsonyi tanácskozásai.

Budapest, márc. 11. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt 11 orakor meglátogatta Vázsonyi dr. igazságügyminisztert, akivel folytatta a tegnapi megkezdett tanácskozást.

Ma délután minisztertanács lesz, amelyen a választójog kérdése is szóba kerül.

Kormánykörökben azt állítják, hogy új választásokra csak akkor kerül a sor, ha a választói jog sorsa nem sikerül.

Seidler korrigál.

Bécs, márc. 11. Wekerlének Seidlerrel való tanácskozása eredményeként Seidler újból megnyugtató nyilatkozatot fog tenni a magyar hadseregről. Ugyancsak nyilatkozni fog Wekerle is.

A mai tőzsde.

Budapest, márc. 11. Magyar Hitel 1250, Osztrák Hitel 819, Leszámitoló 687, Hazai 593, Fabank 769, Atlantica 1212, Levante 819, Közuti 728, Salgótarjáni 519, Rima 955.

A torontálmegeyi 48-as alkotmánypárt megalakulása.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, márc. 10.

Tegnap alakult meg Nagybecskereken a torontálmegeyi 48-as alkotmánypárt. Az alakuló gyűlésre, amelyet a Kaszinó kerthelyiségében tartottak, nagyszámban jelentek meg a párt- hívek, különösen a vidékről, kimondották a vármegyei 48-as alkotmánypárt megalakulását és megválasztották a pártvezetőséget.

Az alakuló gyűlés lefolyásáról tudósítónk a következőkben számol be:

A gyűlést dr. Várady Imre ügyvéd nyitotta meg és üdvözölve a szép számban megjelenő előadja, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök a képviselőházban kifejtve programját, most a nemzethez fordul és csatlakozásra szólít fel mindenkit a zászlója alá való tömörülésre. Ebből a célból, a torontálmegeyi 48-as alkotmánypárt megalakulására hívták egybe a mai gyűlést és ő a megalakítandó párt elnökül dr. Gyertyánffy Lászlót ajánlja, akit miután a jelen voltak egyhangú lelkesedéssel elnöknek kikiáltották, Várady dr. felkér az elnöki szék elfoglalására.

Dr. Gyertyánffy László az elnöki széket elfoglalva megköszöni az iránta megnyilvánult bizalmat és kifejti, hogy mily törekvések tetek szükségessé a kormánynak mostani zászlóbontását és a mai gyűlés egybehívását. A még most is dúló világharcok olyan nagy történelmi tanításokkal szolgáltak, amelyek az egész társadalmi gondolkodást megváltoztatták. Ezek között a tanulságok között első helyen áll az a követelmény, hogy a demokratizmusnak kell helyét elfoglalnia az állami életben, továbbá, hogy a hosszú évtizedek békés munkásságát lerontó háború után a termelésben olyan óriási hézagok keletkeztek, amelyeknek pótlása csak a legmegfeszítettebb munka, a legnagyobb erőfeszítés és tervszerű tevékenység útján lesz lehetséges, valamint az a tanulság, hogy a jövő nagy világversenyében csak egy nemzetileg egységes és önmagában erős állam lesz képes helyét megállni. Ezekből az igazságokból meríti lényegét a kormány programja, melynek első pontja a választójog kiterjesztése. Az eddig lekötött örök is mind az állami gépezet szolgálatába kell, hogy állítsanak, de sohasem szabad szem elől tévesztetni, hogy ez az állam minden ízében magyar és nemzeti állam maradjon. A természet ezen területből egy országot alkotott, a történelem ennek az országnak lakóiból egy nemzetet teremtett, az így alakult állam nemzeti öntudattal kell áthassa polgárait, hogy ez az állam nemzeti állam legyen. Hogy pedig egy állam nemzeti állam lehessen, ennek fő feltétele, hogy nemzeti hadserege legyen. Ezért kívánjuk a nemzeti hadsereg felállítását és koronás uralkodónk és királyunk bölcsesége lehetővé teszi, hogy a nemzet ezen régi vágya teljesüljön. Amely fontos a nemzeti hadsereg, époly fontos és életbevágó a nemzeti birtokpolitika kérdése is. Helyes nemzeti birtokpolitikát kell tehát folytatnunk, amely azt jelenti, hogy a megbízhatlan elemek helyett a munkás és hazafias földmivelő családok terjeszkedhessenek. Különösen fontos ez a mi vármegyénkben, amely országhatár és ahol minden egyes hazafias földmivelőporta a hazának és a magyarságnak egy várát képezi. A háborús terheket, a háború okozta óriási kiadásokat csak a termelésnek legmagasabb fokra való emelésével ellensúlyozhatjuk. A termelésnek ezen fokozását minden téren elő kell segítenünk, hogy ez az ország teherbírását fokozva biztosítsa az államháztartás zavartalan menését és az állam pénzügyeinek rendezését lehetővé tegye. Ennek a programnak elérése egyesült az országgyűlési pártok egy része. Mi bizalommal nézünk arra a zászlóra, mely ennek a programnak megvalósítását hirdeti és amely egy szép és napfényes jövő felé vezet. Csak küzdeni, dolgozni és tünni kell ezért a célért.

küzdeni kell hazánk nagyságáért, dolgozni annak gazdasági megerősödéséért és minden áldozatokra készen lenni a köz érdekében. Ezt a célt szolgálja a torontálmegeyi 48-as alkotmánypárt, amelynek most történik zászlóbontása.

Dr. Gyertyánffy László beszédét hosszas eljenzés követte, ami után Schweninger Jakab torontálújvári plébános német, Milityev Pál nagybecskereki gör. kel. lelkész szerb és dr. Chiroti Demeter ügyvéd román nyelven ismertette az új párt programját, majd Blasemann János náköfalvai gazda szólalt fel és a gyűlésen megjelent dr. Steuer György főispánt üdvözölte.

Ezután dr. Gyertyánffy László elnök indítványára megválasztották egyhangúlag a tisztikart a következőkben: Társelnökök lettek ö gróf Pallavicini Artur, Botka Béla és Poroszkay Béla, alelnökök a választókerületek megalakítandó szervezeteinek elnökei, ügyvezető elnök dr. Várady Imre, pénztárnok Mayer Aurél, ellenőr Edenburg Lajos, jegyzők dr. Tóth Rezső, dr. Kartal Árpád, Hajdu József Csath Nándor, a végrehajtó-bizottság tagjai pedig a gyűlésen megjelent párttagok.

A választások megejtése után dr. Steuer György főispán a következőket mondta:

Igen tisztelt uraim!

En mint a kormány bizalmi embere csak mint vendég szólalok fel itt. A szives meghívásnak örömmel tettem eleget, de hangsúlyoznom kell, hogy a főispán felette áll az összes pártoknak, a közérdek szolgálatában dolgozva a legnemesebb és legigazságosabb fegyverekkel küzd a kormány programjának megvalósítása érdekében.

Nemrég egyszer egy kórházlátogatás alkalmával figyelmeztettek arra, hogy ne beszéljek oly nagy lelkesedéssel, mert a főispánok egyszerűen csak kijelentéseket szoktak tenni és szordinóval tömpítják a hangukat. Én nem vagyok hajlandó szordinót tenni a szavaimra, a szívem és a lelkem érzelmére szordinót nem tehetek, ezeknek az érzelmeknek kell hogy szabad utat engedjek. A példát szeretett királyunktól veszem, aki szívének érzelmeit jutatta kifejezésre akkor, amikor az általános, demokratikus választójogot kívánta. Ha az uralkodó szívhelyi szavai után indul és nem tesz szordinót érzelmére, mennyivel inkább kell nekem, mint a nép egyszerű fiának és a vármegye főispánjának szívem egész melegével beszélni és eszelekedni.

Sokan azt vetik szemére a kormánynak, hogy a demokráciát nem tudja majd megvalósítani. Ezekkel szemben én azt állítom, hogy a kormány demokráciája az igazi demokrácia, mely a nép támogatásával diadalt arat. Ez a demokrácia munkát és tetteket jelent, munkával és tettekkel, nem pedig szavakkal kell szolgálni a hazát. Fel kell emelni a népet. A demokrácia azt jelenti, hogy minden ember csatornába kell állítani a haza szolgálatában. Az igazi demokrácia nem akar elnyomni, az igazi demokrácia nem vaskéz, nem sujtó kéz, hanem oly eszköz, mely felemeli a magyart, a németet, a szerbet, a románát a kultúrának arra a fokára, melyfokon egyformán kell mindenkinek lenni. És mikor ily nagy eszméről van szó, akkor itt mindenkinek kötelessége sorakozni a kibontott zászló alá, hogy azt diadalra vigyék. Ez a párt van hivatalba helyes utat mutatni a dolgozni akaró embernek. A vándor ki erre az útra tér, nem hangzatos politikai frázisok szolgálatában áll, hanem a szociális munkának lesz igaz katonája. Kevesebb politikát és több munkát jelent ez a párt. De azt is jelenti, hogy le a sisakkal, nyílt arccal álljon élénk mindenki, aki a nép érdekeit szíven hordja.

A főispán szavai után a pártgyűlés üdvözölte sürgönyökkel küldött Wekerle Sándor miniszterelnöknek, gróf Apponyi Albertnak és gróf Andrássy Gyulának, amire dr. Gyertyánffy László a gyűlést berekesztette.

HIREK

— Zita királynének fiúgyermek született Hofburgból jelentik: Zita királyné március 10-én, vasárnap délelőtt tíz óra negyven perccor Badenben egészséges, erőteljes fiúgyermeknek adott életet. A felséges asszony és az újszülött főherceg jól érzik magukat. A délben kiadott első orvosi bulletin közli, hogy a királyné a körülményekhez képest jól érzi magát. Az újszülött egészséges és igen erőteljes. Budapestén tegnap délután szazegy gyűlés adta hírül a királyi családban történt eseményt. Öfelsége Károly király Badenben "Tedeumot" vett részt. Bécs városát felloboogózták. Az uralkodópárnak ez az ötödik gyermeke. Az első: Ferenc József Ottó trónörökös 1912 nov. 20-án született. Adelheid főhercegnő 1914 jan. 3-án, Lajos főherceg 1915 február 8-án, Felix főherceg 1916 május 31-én.

— Temple Rezső kitüntetése. A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli, hogy öfelsége Temple Rezső belügyminiszteri miniszteri osztálytanácsosnak, Temes- és Torontálvármegye közlelmezési kormánybiztosának az országos közlelmezési hivatalnál teljesített buzgó és eredményes működése elismerésül a III. osztályú vaskoronarendet adományozta.

— Megbízás. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a földmivelésügyi miniszter Jankó Ágoston alispánnak a Törökbecsei ármentesítési és belvizrendező társulatnál viselt miniszteri biztosi megbízását a társulat folyó évi jan. 31-én tartott rendkívüli közgyűlésén egyhangúlag hozott határozatában kifejezésre juttatott kérelem figyelembevételével az 1885. XXIII. t.c. 134. §-a alapján további 2 évre meghosszabbította.

— Kiténtetett 12-es tisztek. Öfelsége a király a tisztek részére való arany vitézségi érmet adományozta Schuller Alfréd 48. gy.-e-beli őrnagynak, beosztva a 12. gy.-e. tábori zászlóaljához. A vaskoronarend 3. osztályát a hadiképtménnyel és kardokkal kapta Biscan Miksa főhadnagy és Maly Norbert tart. főhadnagy. Újól a legfelsőbb dícsérő elismerésben részesült Schmidl Ariml. főhadnagy. A legfelsőbb dícsérő elismerésben részesült Juchum Filöp t. főhadnagy, Balla Antal dr. népf. hadnagy és Paray István t. egészségügyi hadnagy.

— Krumenacker számtanácsos reaktiválása. A Budapesti Közlöny szombati száma közli, hogy a pénzügyminiszter Krumenacker Ferenc ideiglenesen nyugdíjazott pénzügyi számtanácsost, ebben a minőségben és a VIII. fizetési osztályba való sorolással, a tényleges szolgálatba visszahelyezte a nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszékhez.

— Új főrabbi Nagybecskereken. A nagybecskereki izraelita hitközség képviselőtestülete egyhangúlag dr. Niedermann Mór rabbit, budapesti hitközségi vallásánárt főrabbinak választotta. Ugyanekkor betöltötték a főkantori állást is Salemann Lajos galgóci kántor személyében.

— A közigazgatási bizottság ülése. Torontálvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt dr. Steuer György főispán elnöklete alatt tartotta rendes havi ülést, amelyen jelen voltak Jankó Ágoston alispán, Majos Károly min. tanácsos, pénzügyigazgató, dr. Wally Dezső árvaszéki elnök, dr. Haidegger Lajos megyei

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Kedden, március hó 12-én, két előadás: fél 6 és fél 9 órakor.

Szerdán, március hó 13-án két előadás: fél 6 és fél 9 órakor.

Az amerikai World-gyár legmesteribb alkotása ez a pazar filmjudozság, mely műsoron lesz.

VÉRÉSARANY.

A pénz legendája 4 felvonásban. Amerika legnevesebb művészeivel!

főorvos, István t. tanfelügy. tanfelügy. Ignác m. vatal vez. orvos, B. ser Károly dr. Pótló sági tag. Vince és.

A gyűlést szokásos holnapi sz.

— Lelkeségben. T. becskerék. lelkészvá. küldött jel. rius pap. pótvalaszt. szavazatot. matus lek.

— Torn. romi Lapo. Tormássy. pótzászló. alatt a pol. szövet és. más szolgál. mulva táv. náljuk s fá. s minden.

— FEL. logezre. mászó de. gyalogezre. iegborzalm. munkát ad. nek négy. képben és. csak azok. nek az ez. vanak, n. élő minde. natos, hog. ben tovább. halhatatlan. sunk, amel. a 12-esek. lakosság, a. megértéssé. gadjá az a. pazar kiál. vel az ezre. tanujelét a. rokkantala. aki az albu. a rokkanta. szönetéről. gy.-e. hadi. főhadnagy. gyalogezre. gyar és né. népies kiad. K 50, disz. K 60, 10. gadtatnak, július vég. nél a 30. il. engedélyez. kező címre. Nagybecsk.

— Kiti. parancsnok. tézségi ére. bik Ferenc. ségi érmet. mester, M. Janik Mih. Blahó Lul. Ferenc gy. gy.-e-ben.

— A nag. f. hó 9-én. szálloda ét. beszámolta.

főorvos, Czenger Nándor kir. ügyész, Beller István tb. megyei főügyész, Cserei Gyula kir. tanfelügyelő, Berze Nagy János a pancsovai tanfelügyelői kirendeltség vezetője, Vámos Ignác műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal vezetője, Szabó Alajos h. megyei főállatorvos, Babics József udv. tanácsos, báró Hauser Károly, Schulte Vilmos, ifj. dr. Dániel Pál, dr. Pollák Győző és Dolleschall Lajos bizottsági tagok, valamint Demkó István, Farkas Vince és dr. Kamenszky Árpád előadók.

A gyűlésen az egyes szakelőadók megtették szokásos havi jelentésüket, amelyekről lapunk holnapi számában hozunk részletes tudósítást.

— Lelkészválasztás a református hitközségben. Tegnap délelőtt tartották meg Nagybeeskerekben a református hitközségben a lelkészválasztást két nagyikindai püspöki kiküldött jelenlétében. Szabó Zoltán misszionárius pap és Illés Sándor segédlelkész között pótválasztás volt. Szabó 34, Illés pedig 27 szavazatot kapott és így Szabó lett a református lelkész.

— Tormássy ezredes távozása. A „Komáromi Lapok” írja: Mint sajnálattal értesülünk, Tormássy Dezső ezredes, a 29. gyalogezred pótzászlóaljának parancsnoka, ki itt működése alatt a polgárság körében is osztatlan rokonszenvet és népszerűséget szerzett magának más szolgálati beosztást nyert s néhány nap múlva távozik Komáromból. Részünkről sajnáljuk s fájdalommal kísérik távozását s minden jót kívánunk neki új otthonában.

— FELHÍVÁS! A cs. és kir. 12. gyalogezred hadialbuma. A városunkban állomásozó derék, dicsőséges cs. és kir. 12. gyalogezred e minden idők legnagyobb, legborzalmasabb háborújáról nagyszabású munkát ad ki, mely hivatva lesz az ezrednek négy éven át véghezvitt hőstetteiről képben és írásban beszámolni. E mű nemcsak azokra nézve becses és értékes, akiknek az ezred kötelékében hozzátartozói vannak, hanem az ország határain belül élő minden állampolgár, a nézve is kívánatos, hogy az utókor részére is a szívekben tovább élő vitézek emlékét és azok halhatatlan hőstetteit megőrizze. Városunk, amelynek vendégzerető falai között a 12-esek második otthona találtak és a lakosság, amely őket mindig szeretettel és megértéssel fogadta, bizonyára megragadja az alkalmat, hogy e nagyszabású pazar kiállítású emlékkönyv beszerzésével az ezred iránti rokonszenvének újabb tanujelét adja. A tiszta nyereség az ezred rokkantalapja javára szolgál. Mindenki aki az albumot beszerzi, biztosítva lehet a rokkantak, özvegyek és árvaik meleg köszönetéről és örök hálájáról. A cs. és kir. gy.-e. hadialbum szerkesztősége: Soyka főhadnagy. A mű címe: Cs. és kir. 12-ik gyalogezred hadialbuma. Megjelenik magyar és német nyelven. Előfizetési ára népies kiadásban K 30, utánvét mellett K 50, diszkótésben K 40, utánvét mellett K 60, 10 koronás részletfizetések is elfogadhatók, azonban az utolsó részlet 1918 július végéig lefizetendő. (Részletfizetések-nél a 30, illetőleg 40 koronás előnyös árak engedélyeztetnek. Megrendelések a következő címre küldendők: Cs. és kir. 12. gy.-e. Nagybeeskerek.

— Kitüntetett katonák. A hadsereg főparancsnokság a vaséremkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta Tóbjik Ferenc gyalogosnak. A bronz vitézségi érmét kapták: Bondy Jenő e. é. ő. ő. mester, Mikus József őrv., Belesik Pál Janik Mihály, Klemann Pál, Herbrink Pál Blahó Lukács, Ivolska Ferenc és Morva Ferenc gyalogosok, valamennyien a 12. gy.-e.-ben.

— A nagybeeskerek vadász és vadvédegyesület f. hó 9-én, szombaton este 7 órakor a Pestszálloda éttermében közgyűlést tartott, amelyen beszámoltak az egyesület múlt évi tevékenységéről és megválasztották a tisztikart. Elnök lett dr. Magyar Károly, alelnök Demkó Vidor, fővadász Strusz Szeráfin, jegyző Rácz Oszkár dr., pénztárnok Sander M. József, a választmány tagjai: Bakalovich Plátó, dr. Deák Vidor, Junga Aladár, Marton Andor, Menyhart Károly, Strusz Béla, póttagok: Loch Jakab és Strausz Pál. A közgyűlés után társasvacsera volt, amelyen az egyesület tagjai és a vendégek a legjobb hangulatban maradtak együtt.

— Üdvözlés Bukovinából. A következő tábori lapot kaptuk ma: Mélyen tisztelt szerkesztő ur! Legyen szives b. lapjában üdvözlésünket átadni a nagybeeskerek szűp leányoknak, mint régi és öreg harcosokét Bukovinából. 1918. III. 1-én. A m. kir. 301. honv. gy.-e. első zlj géppuskaszázada: Czerna Árpád távirás, Kerpolt Sándor őrv. Serbán Traján, Somogyi János, Pflaum Antal, Galló István, Dejes Csedomir, Ágoston Péter, Rácz József, Ábrahám Antal, Pintér Ferenc, Szucsek János, Gagyi Sándor, Koholez János, Tizedes Lajos szakaszv., Silling Ferenc, Lambert József tizedes, Daity Emil, Szilágyi János.

— Kincstári holmit venni tilos. Gruity Gyuricáné született Nikolics Drága nagybeeskerek asszonya a csendőrok házkutatás alkalmával különféle kincstári holmikat: egy zöldes színű polgári kabátnak átalakított zubbonyt, 2 nadrágot, egy drb szürke köpenyt, 7 drb „komisz” inget és 14 drb kincstári alsónadrágot találtak. Gruityné eladta, hogy a kincstári holmikat a férje küldte haza Temesvárról, ahol állítólag olasz hadifoglyoktól vette. Ezzel szemben Klaus János, a 12. gy.-e. anyagraktárának kezelőmestere felismerte, hogy a ruhanemű a 12.-e. tulajdona volt és így csak lopás útján kerülhetett Gruityné birtokába. Az eljárás orgazdaság miatt megindult az asszony ellen, a tettest pedig nyomozza a csendőrség.

— Cukorjegyzés pofonokkal. Baity Ignác aracsai rendőr szombaton hivatali hatalommal való visszaéléssel vádoltan került a nagybeeskerek kir. törvényszék elé. A múlt év május 4-én történt Aracsan a cukorjegyek kiosztásakor, hogy a rendőrök nem bírtak a tömeggel, amely valósággal megrohanta őket a jegyekért. Baity rendőr egy Kormos Anna nevű leányt a kiosztás alkalmával úgy ütötte arcul, hogy a tanuk állítása szerint kendője is leesett a fejéről. A törvényszék mindössze nyolc korona pénzbírságra ítélte a rendőrt, mert méltányolta, hogy felindult állapotban volt a toladó tömeg miatt. Érdekes, hogy Baity rendőr egy szót sem tud magyarul, tolmács útján kellett kihallgatni. Az ítélet egyébként jogerős.

— Halálra zuzta a lórét. Zichyfalva és Partos községek között a Karácsonyi uradalomnak lórét szállítottak a gazdasághoz szükséges dolgokat. Bár tilos volt a lórétre felülni, egy Beleuc András nevű kocsis március 6-án megszegte ezt a tilalmat, ráült a lórétre, amely összemorzsolta. Összeroncsolt holttestét beszállították a község halottaskamrájába. A nagybeeskerek kir. ügyészség a baleset dolgában megindította a vizsgálatot.

— Kup Gyula és Társa cs. és kir. udvari szállító cég női divatháza Szeged: Tudomására hozza a n. é. hölgyközönségnek, hogy dacára az országosan tapasztalható áruhíány-nak, sikerült évtizedes összeköttetés révén modelle és egyéb gyári cégektől oly dus választékú női divat árukat: női szövet és selyem toilletekben, kosztümekben, posztó, selyem és impregnált köpenyekben, selyem granadin és linon blouzokban, pongyolákban, juponokban, fűzők és fűzővédőkben beszerezhetni, melynek óriási mennyiségét tekintve, a n. é. hölgyközönség legmesszebbmenő igényeit kielégítő választékkal állhat rendelkezésre. Szeged, mint Délmagyarország központja a mai terhes utazási viszonyok mellett legkönnyebben megközelíthető. Mértékutáni osztály részére még a felhalmozott készlet tartani fog, elsőrendű munkaerők által tiszta gyapju kosztum és toillete anyagokból, valamint selyemből minden divatos színben, — rendeléseket elfogad. Kalap osztályában állandóan a legújabb modell kalapok nagy választékban állanak rendelkezésre.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybeeskerek anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek: **Házasságok:** Kardos János rk. népf. a cs. és kir. 4. huszárezredben, földműves és Tóth Rozália rk. — Atyim Radován gk. napszamos és Raduk Darinka gk. — Valéri Frigyes rk.

olajgyári pallér és Plichta Margit rk. — Zsvikov Radován gk. szatócs és Tuczity Mária gk. **Születések:** Milanov Radivoj gk. földműves, fiu. — Popov Demeter gk. földműves, fiu. — Ürmös Mária rk. napsz., fiu. — Czvetkov Tivadar gk. napsz., leány. — Poosz János rk. napsz., fiu. — Csolity Dusan gk. napszamos, fiu. — Plesz János rk. kőműves, fiu. — Csuszó Katalin rk., leány. — Vuicsin Dusan gk. földműves, leány. — Czónya János vm. iroda s. tiszt. gk., leány. — Dr. Mayer Jenő rk. lapszerkesztő, fiu.

Halálozások: Özv. Schelyin János gk. 60 éves, tüdővész. — Eisenhart Ferenc rk. 79 éves lakatos, aggkór. — Özv. Krunity Sándorné gk. 70 éves, vizebetegség. — Özv. Kolleth Péterné rk. 48 éves, szívhűdés. — Zser-nics József rk. 43 éves napszamos, tüdővész. — Tóth Mária Terézia rk. 8 hónapos, tüdőgyulladás. — Sztaniszlavlev Rózsa gk. 8 hónapos, tüdővész. — Özv. Madarász Istvánné rk. 62 éves, vakbéllob. — Özv. Husztik Ferencné rk. 78 éves, aggkór. — Avramov Velimir gk. 69 éves napszamos, kéthegyű billentyűkeletelensége. — Özv. Kirtyánszki Györgyné gk. 78 éves, aggkór. — Tosity Mátyás gk. 28 éves cukorgyári munkás, hashártyalob. — Streitmann Antal ref. 67 éves főgimn. tanár, vakbélgyulladás. — Ürmös József Mihály rk. 2 napos, életgyenge. — Drndarszki Miklós gk. 72 éves nyug. törv. sz. hivatalnok, szervi szkbaj. — Plesz István rk. 5 napos életgyenge. — Schlotthauer Péter rk. 73 éves, aggkór. — Gyömbér József István rk. 6 éves, számarhurut. — Özv. Tóth Györgyné rk. 52 éves, szívhűdés. — Csolity Lyubomir kg. 5 napos, életgyenge.

Milyen az élet olasz hadifogságban?

Indrikovits százados itthon.

Nagybeeskerek, márc. 11.

Indrikovits Sándor m. kir. honvéd-százados csaknem két évi olasz fogság után mostanában érkezett haza Nagybeeskerekre. Az olaszok mint rokkantat bocsájtották el Indrikovits századost, aki Svájcban át február végén érkezett haza. Most szabadságon van itthon a „Torontál” munkatársának fogságbeli élményeiről elmondott egyet-mást:

— Görz elestekor, 1916 augusztus 6. kerültem olasz fogságba. A délszicíliai „Piazza Armerina” nevű tisztí fogolytáborba vittek bennünket, ahol elég jól ment sorsunk, csak a felügyelet volt tulszigoru. Hetenként másfélórás sétá, bizony az kevés. Az olasz fogolytáborok pedig nagyon egészségtelenek. Többnyire régi, nedves falu zárdákba szállítják el az olaszok hadifoglyainkat.

— A piazza armerinai táborban együtt voltam Mattanovics 69-es t. főhadnaggal, aki beeskerek fiu és egy régebbi beeskerek fiuval Stark 69-es főhadnaggal. Ott volt még régi szegedi ismerősöm Balassa József volt szegedi lapszerkesztő, a „Pesti Napló” munkatársa, 39-es t. hadnagy, aki mint zászlóalj segédtiszt került velem együtt fogságba. Mondhatom nagyszerűen néz ki, valósággal hizásnak indult a fogságban. Mindig a hírlapokat, folyóiratokat bujja és tábori újságot szerkeszt.

— Francia, angol és olasz lapok olvasása meg volt engedve a fogságban. Magyar laphoz csak akkor jutottunk, ha valakinek a csomagjában jött egy-egy régi példány, amit elkerült az olasz cenzor árgus szeme. Így például az egyiknek feltört dióba begyőszömölve és újra összeragasztva küldtek magyar újságot. Persze később a cenzor ezt is észrevette.

— Egyébként nagyon unalmasan teltek napjaink. Idegen nyelveket tanulhattunk, de csak akkor, ha volt tanár hozzá. Mert például az olaszok ide adták egy könyvnek első és harmadik kötetét. A második kötetről már elfelejtkeztek. — Ilyen és hasonló apróbb tüszurásokkal tették kellemetlenné és lassankint szinte elviselhetlenné a fogságot. Amugy egyébként jól, sőt nagyon udvariasan, finoman bántak velünk.

— Mikor kicserélésem aktuálisá lett, akkor elvittek a fogolytáborból és több olasz város kórházaiban fordultam meg. Hazafelé való utamban pedig megnéztem Rómát, ahol azonban mindössze néhány órát tölthettem.

— Svájcban át való hazajövetelünk valóságos diadalmenet volt. Huszonkettővel ma gammal jöttem, mind rokkant tiszt és tisztjelölt. Ugy a német, mint a francia, olasz kantonokban a svájciak szinte elhalmoztak bennünket minden jóval. Még apróbb ajándéktárgyakat is kaptunk tőlük. Zürichben találkoztam még egy becskerekivel: Herzfeld Jenő dr. egyetemi tanárral, aki az ottani magyar kolónia vezetője és persze kitüntető magyaros vendégszeretettel fogadta magyar honfiársait. Indrikovits Sándor aki mint 5-ös honvédszázados az 1-ső honvédegyalozredbe van beosztva szabadságának letelte után ezredéhez vonul be.

Az egész fegyveres erő pótlásügyi főnökeknek kirendeltsége a temesvári cs. és kir. katonai parancsnokságánál.

Res. Er. 33/EXP. sz. 1918.

Pályázati hirdetmény.

A hadrakelt sereg részére női irodai erők, technikai segédek, assistensnők ambulatoriumok és laboratoriumok részére, Hughesisták, telefonisták, gazdaságot vezetőnők, háziiszolgáltatások, szakácsnők, szabónők, cipésznek, varrónők, pincérnők, elárusítónők, mosónők, nap-számások stb., továbbá a husvágó üzemek részére ápolónők s hajtónők felvételnek.

Felvételi feltételek:

1. Osztrák vagy magyar állampolgárság, vagy bosznia-hercegovinai illetőség.
 2. Feddhetetlenség.
 3. Teljes 16, tul nem haladott 40 életév az irnokoknál, a többieknél befejezett 20 életév, egyébként pedig csak az alkalmatosság a testi erő irányító.
 4. Általános testi alkalmatosság, melyet a felvétel előtt katona orvos állapít meg.
 5. Az irodai erőknél a német nyelvnek, mint a cs. és kir. közös hadsereg szolgálati nyelvnek ismerete, ahol külön fel van említve, a magyar nyelvnek is ismerete a szóban és írásban, végül gépirás, esetleg gyorsírás.
- Az irnokok egyenlőre a női irodai erők II. osztályába soroztatnak 120 korona fizetéssel 40 korona havi pótdíjjal, összesen 160 korona javadalmazással havonta. Képzett munkaerők, így tökéletes gépirónők, gyorsíróknők stb. az I. osztályba soroztatnak s havonta még 40 korona peltéket kapnak, összesen tehát 200 korona havonta, a 40 korona havi pótdíj ellenében lakást és teljes élelmezést kaphatnak, az esetben késepenz javagalmasuk 120, illetve 160 korona.

Assistensnők laboratoriumok részére havi 200 kor. Hughesisták havi 180 koronát s teljes ellátást kapnak.

Szabónők képzett profizionisták havi 60-90 korona, varrónők, elárusítónők, szabónők, cipésznek, havi 50-75 kor., pincérnők, mosónők, háziismerélyzet, mezőgazdasági munkásnők havi 40-60 korona fizetést és természetbeni ellátást kapnak.

A női erők ezenfelül még következő illetményekben részesülnek.

A női irnokok felévente 90 korona, a többiek 45 korona ruha általányt kapnak. Valamennyi női segéderő a tisztfelszerelés raktárokban a tiszték részére előírt határozványok mellett készpénzfizetés ellenében évente következő dolgokat kapják.

6 méter polgári szövetet, 1 pár könnyű fűzős cipőt, vagy ahelyet megfelelő anyagot. A ruhákat és lábbelieket a lehetőséghez képest a hadsereg körletben levő szabók és cipészek díjmentesen készítik el.

A női irnokok, akik jüvendő alkalmaztatásuktól 20 km-nél távolabb laknak, felvételük esetére egyszeri vasuti fuvarköltségeik, II. osztály személyvonat, a többiek III. osztály személyvonat (polgári díjzabás) továbbá 25 kor. pedagászuvar megtérítését kapják.

A szolgálati viszony minden hó 1 napján 1 havi felmondással kölcsönösen megszüntethető. Minden pályázó a szolgálati rend betartására kötelezte magát.

Az irodai állásokra pályázók németül megírt, bélyegtelen kérvényeiket a temesvári cs. és kir. katonai parancsnokság pótlásügyi kirendeltségébe nyújtják be. A kérvények tartalma név, születési év, állampolgárság, váltás, állás, lakcím (esetleg még özvegy ... árva után végzett iskolák s tanfolyamok, eddigi alkalmaztatásuk s annak tartalma.

A kérvényekhez megfelelő bizonyítványok, hatósági erkölcsi, továbbá orvosi bizonyítvány mellékelendő.

A többi női segéderő személyesen jelentkeretik Temesvárot a cs. és kir. katonai parancsnokságnál a pótlásügyi kirendeltségébe, avagy írásban is, utóbbi esetben adják meg pontos lakcímeiket (város, kerület, utca, házszám) valamint életkorukat. Erkölcsi és orvosi bizonyítványt utóbbiaknak is el kell küldeniök vagy hozniok.

Temesvár, 1918 március 1-én.

Pótlásügyi kirendeltség a temesvári cs. és kir. katonai parancsnokságnál.

600 - 800 korona havonta

szerezhető sorsjegyek részletfizetésre való eladása által. — Ügyes, megbízható ügynők (nők is) kerestetnek e célra legelsőrangú pénzintézetekhez. — Eredményes működés esetén fix fizetés. — Felvilágosítással szolgál Steiner József, Budapest, VII., Erzsébet-körut 2., I. 10.

Ajánlkozás.

Teljesen szakképzett, hadmentes, nyelveket beszélő, nyugdíjazott ségedjegyző, ki állását azonnal elfoglalhatja, jegyzői irodában tisztességes javadalmazásu, megfelelő foglalkozást keres. Ajánlatok Baloghy Imre nyugdíjas s. jegyző címére, Torontálvásárhegy intézendők.

A bocsári uradalom elvállal 700—1000 darab szarvasmarhát legelésre 1918. év május hó 1-től 1918. év október hó 1-ig terjedőleg

Lehetőleg személyes érdeklődésre részletekkel készséggel szolgál az uradalom tisztartósága.

Eladó 13 darab éves mult fajtisza, szőke, göndörszőrű mangolica tenyészkan.

Cím a kiadóban. 278

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyvilágnak szives tudomására hozni, hogy bécsi házamtól a legújabb

MODELL-BLUZOK

Etamin-szövetből megérkeztek és megfelelő áron kaphatók. Selyem-kosztümegek, valamint tavaszi- és nyári ruhák műhelyemben legmodernebb kivitelben, mérték után szabott megrendelésre készítettnek.

Kitünő tisztelettel: **WEHNER ANNA nőruhaterme** Kinizsi-utca (Ciub kávéház). 184

Több kisebb s nagyobb birtok, igen jutányos feltételek mellett eladó. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítással szolgál Jedlicska jegyző, Fejsőaradi. 276

A Nagybecskereki Olajgyár 2—3 megbízható raktárnokot keres!

Ajánlatok fizetési igények és referenciák megjelölésével a gyárvezetőséghez intézendők. 268

Irodai szolgát

keresünk azonnali belépésre

Hirdetmény Kirendeltség Nagybecskerek

Eladó

Gyógyfürdő-szálloda!

Melenczén (Torontálm.) a kitünő, jó hírnévnek örvendő gyógyfürdő közelében újonnan épült

szálloda és vendéglő

16 butorozott vendég-szobával, konyha és étteremmel, korlátlan italmérséi engedéllyel, megfelelő pince, istálló, felszer, bérkocsis, gazdálkodásra is alkalmas, örök áron eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. — Érdeklődőknek bővebb információt ad **ROZSA FERENC**, Zentán (Kard utca 387.) lakó főnti szálloda tulajdonos, ki levélbeni megkeresésre válaszol. 273

KERESEK

4 éves fiam és 6 éves leányom mellé egy oly **idősebb leányt** ki velünk gyógyfürdőbe jönne.

Bővebbet: Aradáci-u. 28. sz. alatt.

A nagybecskereki járás főszolgabirjától.

1877—1918. szám.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye nagybecskereki járáshoz tartozó Bégaszenyőgy községben megüresedett jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900 évi XX t. c. 8. §-ban előírt minősítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérelmüket hozzám 1918 évi április 10-ig annyival inkább beadni el ne mulasszák, amennyiben a később beadott pályázati kérelmeket figyelembe venni nem fogom.

A jegyzői állás javadalma: 1600 korona készpénz. 200 korona általány. Természetbeni járandóság: szabad lakás, 21 mm buza, 8 mm tengeri, 8 öl kemény tűzifa, annak felrakása és összevágatása.

3 darab szarvasmarha ingyenes legeltetése. Fél hold pótkert haszonbérlete. A választást külön meghatározandó határrapra később fogom kitűzni. Nagybecskerek, 1918 március hó 6-án.

Lowiasser Imre főszolgabiró.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.